

La construcció “HO-transitiva”

Intervenció didàctica experimental

Andreu Sentí (Universitat de València, IIFV) i
Carlos Martínez (UV), amb la col·laboració de Diego Sánchez Raya (UV)

Índex

1.	<i>Dades sociolingüístiques i educatives</i>	2
2.	<i>Proves inicials</i>	2
3.	<i>Seqüència didàctica sobre la construcció HO-transitiva</i>	3
	A) ACTIVITAT INICIAL. Identificació de la construcció	3
	ACTIVITAT 1. No ho entens.....	3
	B) TEORIA. La construcció HO-transitiva per a expressar un element genèric	5
	La construcció HO-transitiva.....	5
	ACTIVITAT 2. Comprovem.....	5
	La construcció EL-transitiva.....	7
	Construccions diferents amb HO i EL.....	7
	Contrast gramatical valencià-castellà	8
	ACTIVITAT 3. La dixi.....	8
	La pronúncia del pronom HO	8
	Formes fixades de la construcció.....	9
	C) ACTIVITATS DE CONSOLIDACIÓ	10
	ACTIVITAT 4. Expressem situacions abstractes.....	10
	ACTIVITAT 5. Pronunciem el pronom <i>ho</i>	10
	ACTIVITAT 6. Expressem objectes abstractes de l'entorn.....	10
	ACTIVITAT 7. No ho toques massa que explota!	10
	ACTIVITAT 8. Genèric HO, concret EL.....	11
	ACTIVITAT 9. <i>Ho tinc tot</i>	12
	ACTIVITAT 10. Més sobre <i>tot</i>	12
	ACTIVITAT 11. Jo mai mai... ..	12
	ACTIVITAT 12. Busquem la construcció en cançons.....	13
	ACTIVITAT 13. Escrivim un microconte.....	13
	D) ACTIVITATS FINALS D'AVUACIÓ I REFLEXIÓ	14
	ACTIVITAT 14. Avaluació entre iguals.....	14
	ACTIVITAT 15. Avaluació oral entre iguals.....	14
	Rúbrica d'autoavaluació	14
	Control de la freqüència.....	15
4.	<i>Estratègies per a reforçar la freqüència i buscar la recència</i>	16
	Freqüència	16
	Recència	16
	Usos freqüents planificats de la construcció i recència	16
5.	<i>Proves finals</i>	17
6.	<i>Informe del professor després d'impartir aquesta intervenció didàctica</i>	17
	Cronograma seguit efectivament (no la planificació inicial prevista).....	17
7.	<i>Referència bibliogràfica bàsica</i>	17

1. Dades sociolingüístiques i educatives

Centre:

Ciutat:

Barri:

Curs:

Grups que faran aquesta seqüència experimental:

Nivell socioeconòmic:

Sexe:

Llengües familiars:

Llengües d'ús habitual:

2. Proves inicials

Les proves inicials s'han de fer mínim una setmana –idealment, dues setmanes– abans d'iniciar aquesta seqüència didàctica (SD) i les altres sobre pronoms febles.

Hi haurà tres proves:

1. Prova inicial 1. Qüestionari gramatical (annex 1)

Qüestionari de preguntes específiques sobre temes gramaticals variats, entre les quals n'hi haurà dels pronoms febles que seran objecte de la SD sobre EN i la SD sobre HO. No s'ha de dir als estudiants que ho fem per a saber quin nivell tenen en relació amb els pronoms, sinó que és una prova de nivell general.

2. Prova inicial 2. Escriptura semidirigida (annex 2)

SOBRE EN. A partir d'unes imatges en què es mostra dues situacions on hi ha quantificació, els estudiants han d'explicar què hi veuen. El tema intenta ser d'interès per als estudiants. Per exemple, una imatge d'un youtuber sense seguidors i d'un youtuber amb molts seguidors. També hi ha imatges de control, sense quantificació.

SOBRE HO. Hi ha unes preguntes més dirigides que busquen que utilitzen la construcció HO-transitiva, però no s'ha d'indicar als estudiants què vols que facen per no induir-los. També té preguntes de control.

3. Prova inicial 3. Conversa semidirigida (annex 3)

El mateix, però oral i per parelles. Tant sobre EN com sobre HO. Aquesta prova l'han de fer a casa i enregistrar-la amb el mòbil. Després han d'enviar el fitxer al professor.

3. Seqüència didàctica sobre la construcció HO-transitiva

A) ACTIVITAT INICIAL. Identificació de la construcció

ACTIVITAT 1. No ho entens.

La cançó *No ho entens* usa la construcció HO-transitiva i aquesta oració del títol és clau per a entendre'n el sentit. El narrador de la cançó s'adreça a una exparella (el *tu* de "No ho entens") de qui havia estat molt enamorada. Li explica que, tot i que ha intentat oblidar-se d'aquesta exparella amb les dues relacions posteriors que esmenta a la cançó, no pot fer-ho perquè encara l'estima. És a dir, "no ho entens", vol dir que encara l'estima.

A més de ser una activitat de comprensió i expressió oral, l'objectiu és que conduïm els alumnes a preguntar-los què vol dir "No ho entens", el títol de la cançó. Els alumnes hauran de referir-se a la **situació abstracta** que expressa "No ho entens".

Per això, hàgem arribat o no a la conclusió amb el diàleg amb els alumnes, direm que «En el vers "No ho entens" es fa referència a la situació abstracta que intenta explicar el narrador: encara estima la persona a qui li canta i aquesta no ho entén».

Llig aquesta cançó i després escolta-la.

a) En parelles, penseu de què tracta i, després, poseu-ho en comú amb la resta de la classe. Per a deduir-ne el significat, les preguntes següents et poden ajudar:

- Quants personatges hi ha implicats en tota la cançó?
- El narrador està content amb les relacions que ha tingut?
- A qui s'adreça el narrador?
- Per què penses que li conta a una altra persona aquestes dues situacions?
- Què és el que no entén la persona a qui va dirigida la cançó?

b) En acabar, digues quin significat creus que té la construcció "HO + verb" (per exemple, *No ho entens*). Podries posar-hi més exemples?

Usem "HO + verb" quan... Altres exemples: ...
--

c) En castellà, quina construcció usaríem per a dir el mateix?

Els Amics de les Arts

No ho entens

Som al vespre d'un 34 d'agost
Des del llit la miro com fuma al balcó
Les llumetes de les barques
Tu creus que hi ha un millor teló de fons
Pels seus cabells a mitja esquena

Pel seu perfil devastador?

Els complexos i saps que jo en faig col·lecció
Fa dues hores que els he facturat a tots de cop
Amb un dit contra els meus llavis, diu:
«Per què xerres tant si el que vols és fer l'amor?»
No m'explico bé o no ho entens?

No ho entens? Que no ho entens?
Per mi que no ho entens
Que no ho entens? Que no.
Que érem un tot
Que no en sabíem més però ja en vam aprendre
Que m'abraçava com si no hi hagués demà
Que allà jo vaig ser quasi tan feliç com quan estava amb tu

Es pinta els llavis tot resseguint una cançó
Si ens mirem munta i desmunta el riure en un segon
Fa setmanes que m'enganya
I amb aquesta sí, me n'he adonat jo sol

I no em marco cap victòria
Subratllo que burro que soc
Mentre es calça em diu: «Segur que vindré tard»
I a mi només em surt un: «Ei, que us vagi tot genial!»
I això es diu caiguda lliure
Fins que t'estampes pots conviure amb el final
No m'explico bé, o no ho entens?

O no ho entens?
No ho entens? Que no ho entens?
Per mi que no ho entens, que no ho entens? Que no

Que és tocar fons
Que em vaig quedar paralitzat a la porta
Amb un somriure que s'anava esquerdant
Que allà vaig estar quasi tan fotut com quan estava amb tu
I que m'ho faig amb la primera que passa
Però sempre acabo descobrint un matís
Com costa d'assumir que el blanc i el negre encara siguis tu

B) TEORIA. La construcció HO-transitiva per a expressar un element genèric

En l'apartat de teoria presentarem explícitament la construcció "HO-transitiva", amb aquest nom. Evitarem parlar de substitució o pronominalització, així com també d'anàlisi sintàctica tradicional i la terminologia associada (complement directe, verb transitiu, neutre, etc.).

La construcció HO-transitiva

Significat

La construcció HO-transitiva serveix per a **fer referència a una situació genèrica o abstracta** quan no necessites dir de què estàs parlant exactament perquè se suposa. Per exemple, quan ens referim a "tot el que ha passat", podem dir NO HO ENTENS sense esmentar-ho. O si et pregunten alguna cosa que no saps diràs: NO HO SÉ.

Exemple

<i>(no)</i>	<i>ho</i>	<i>entens</i>
<i>(no)</i>	<i>ho</i>	<i>sé</i>

Forma

La construcció té una part fixa –el pronom HO– i una part variable –el verb. Sempre hi ha una informació omesa que és això que no volem tornar a repetir perquè ja sabem a què ens referim. El verb normalment és de tipus cognitiu:

[Informació omesa]
+
HO
+
VERB
<i>entendre, saber, creure, pensar, imaginar, dir</i>

Exemples:

- *Tot això que m'has contat no ho entenc.*
- *Judit vindrà? No ho crec.*
- *Tantes excuses vas donar que s'ho va creure.*
- *Ell ho sap tot!*
- *Imagina-t'ho: una platja, amics i raquetes.*
- *Ja sé que ho saps, però no ho digues.*

ACTIVITAT 2. Comprovem.

Ara revisa la resposta que has donat a l'activitat 1. Havies posat una bona definició de la construcció HO-transitiva? I els exemples, eren correctes?

Segon significat

També serveix per a referir-se a un **objecte de manera abstracta**, sense necessitat de dir quin és exactament perquè se suposa. L'usem quan tenim un objecte al nostre voltant i el podem assenyalar (és dític). Per això ens hi referim de manera abstracta i usem els pronoms *açò*, *això* o *allò*, segons la distància entre el parlant i l'objecte. Per exemple, *agafa-ho* ("açò"), *porta-ho* ("això"), *compra-ho* ("allò").

Exemple

<i>això</i>	<i>ho</i>	<i>porte</i>
-------------	-----------	--------------

Forma

La forma és la mateixa, però en aquest cas trobem verbs d'acció com els següents:

(AÇÒ, AIXÒ o ALLÒ)
+
HO
+
VERB
<i>portar, dur, passar, agafar, deixar, llevar, tenir</i>

Exemples:

- *Açò ho vols?*
- *Dus-ho a ca ta mare.*
- *Agafa-ho que et farà falta.*
- *Això vols deixar-ho ací?*
- *No ho lledes del seu lloc, açò, mai!*

La construcció EL-transitiva

Significat

La construcció **EL-transitiva** serveix per a fer referència a **entitats concretes** que no esmentem perquè ja sabem de què parlem o ho suposem. Per exemple, *El llibre, el vols?* o *La motxilla, la portes?*

Exemple

El llibre, el vols?

Forma

Aquesta construcció usa els pronoms EL, LA, ELS, LES, segons si l'entitat concreta és masculina, femenina, singular o plural i un verb:

[Informació omesa]

+

EL, LA, ELS, LES

+

VERB

portar, dur, passar, agafar, deixar, llevar, tenir

Exemples:

- *El mocador, el portes?*
- *La comanda, la portes?*
- *Els passaports, els has agafat?*
- *Les llepolies, les vas deixar al calaix?*

Construccions diferents amb HO i EL

Hem vist que la construcció HO-transitiva fa referència a situacions abstractes i objectes de manera abstracta. Aquesta construcció contrasta amb la construcció EL-transitiva, que s'usa quan tenim un referent definit:

Referent abstracte → (tot això, el que ha passat...) *Ho entens?*
Referent concret → (a ell, el tema...) *L'entens?*

A diferència de la construcció HO-transitiva, el referent definit en la construcció EL-transitiva pot ser inanimat com animat:

- Inanimat. *El dispositiu, el tens a mà?*
- Inanimat. *El paquet, el vas deixar a la bústia?*
- Animat. *Al Marçal, el van batejar per l'església evangèlica.*
- Animat. *Al professor, l'entens?*

Contrast gramatical valencià-castellà

En castellà el pronom LO s'utilitza tant si la informació omesa és abstracta com si és concreta. En canvi, en valencià cal distingir la construcció HO-transitiva i la construcció EL-transitiva.

	Valencià	Castellà
Referent concret	<i>El llibre, el vaig comprar ahir</i>	<i>El libro, lo compré ayer</i>
	<i>El regal, el va obrir amb ganes</i>	<i>El regalo, lo abrió con ganas</i>
Referent abstracte	<i>El que m'has explicat, ja ho sabia.</i>	<i>Lo que me has explicado, ya lo sabia.</i>
	<i>Això no ho vull.</i>	<i>Eso no lo quiero</i>

ACTIVITAT 3. La dixi.

En aquesta activitat pretenem fer entendre que usem la construcció HO-transitiva quan ens referim a elements del context (dixi). Per això demanarem a l'estudiant que assenyale amb el dit index l'element abstracte a què suposem que fa referència.

Llig les frases següents i recrea una situació concreta en què es podria usar cadascuna. A què fa referència la construcció HO-transitiva, en cada cas? Recorda que ha de ser algun element del teu entorn i assenyala'l amb el dit quan digues la frase.

- I això, què? *Ho porte* cap allà, o què?
- Allò, vols que t'*ho acoste*?
- Va decidim, *ho compre* o no *ho compre*?
- Açò és meu. No *ho agafes* més mai!

Ara fes el mateix amb aquestes oracions en què no hi ha la construcció HO-transitiva, sinó la construcció EL-transitiva, ja que es fa referència a elements definits:

- La maleta, *la porte* a l'habitació?
- El setrill de l'oli, vols que *te l'acoste*?
- El compre*, el bitllet de tren a Elx?
- El jersei roig és meu. No *l'agafes*, d'acord?

Per acabar escriu una reflexió sobre la diferència que hi ha entre les dues construccions.

-Usem la construcció HO-transitiva per a...

-Usem la construcció EL-transitiva per a...

La pronúncia del pronom HO

El pronom HO es recolza en el verb, tant quan va davant del verb com si va darrere. Així, si el verb comença o acaba amb vocal el pronom pren la forma de semivocal [w] (*ho entens* o *compra-ho*). En canvi, si el verb comença o acaba amb consonant, la realització és [ew] o [u] (*ho vols*) o [o] (*voler-ho*).

- *Ho entens* → [w] entens
- *Ho vols* → [ew] / [u] vols
- *Compra-ho!* → compra [w]!
- *Voler-ho* → voler [o]

Formes fixades de la construcció

La construcció HO-transitiva ha generat alguns usos fixats, fraseològics:

Fer-ho. Serveix per a referir-se a tota una oració anterior. *Volia anar de viatge a l'Antàrtida, però al final no ho va fer.*

Fer-ho. Vol dir tenir relacions sexuals, sobretot en la llengua col·loquial. *M'ha agradat molt fer-ho amb tu.*

Fer-ho llarg. Vol dir allargar-se molt a fer una cosa. *Va estar mitja hora per a explicar-me una tonteria. Miquel sempre ho fa llarg.*

Fer-ho curt. Vol dir no allargar-se en una visita. *Va vindre Pep a casa però ho va fer curt.*

Fer-ho tot bo. Vol dir explicar una cosa només veient la part bona per a buscar la concòrdia. *Alba té pànic al conflicte, sempre ho fa tot bo.*

Passar-s'ho bé/malament. Vol dir passar una bona estona o una de dolenta. *A l'excursió s'ho ha passat molt bé!*

En resum:

-- *Forma:* [informació omesa] (açò, això, allò) + HO + verb

-- *Significat:* Quan vulgues **expressar una situació genèrica o referir-te a un objecte de manera abstracta** i no necessites dir de què estàs parlant exactament perquè se suposa usa la construcció HO-transitiva.

-- *Exemple:* [tot això que ha passat] *No ho sé;* [uns documents, això] *això porta-ho a ta mare*

C) ACTIVITATS DE CONSOLIDACIÓ

ACTIVITAT 4. Expressem situacions abstractes.

Tria un dels verbs següents i escriu una oració amb la construcció HO-transitiva que tinga sentit. A continuació, explica amb les teues paraules en quin context pots usar l'oració que has creat. Fixa't en l'exemple. Compte, hi ha verbs que no es poden utilitzar! Escriviu totes les oracions ben formades a la pissarra.

dir – acceptar – comprendre – riure – saber – creure – veure – oblidar – recordar – dormir
suposar – pensar – plorar – reflexionar

Exemple

entendre → Frase: *Tu ho vas entendre?* → Context: *Un company li pregunta a l'altre si va entendre el que havien de fer per a la classe següent.*

ACTIVITAT 5. Pronunciem el pronom *ho*.

Revisa com es pronuncia el pronom HO. Tot seguit, llig en veu alta les frases de la pissarra que has escrit en l'activitat anterior. Els teus companys et diran si has fet la pronúncia adequada o no.

En acabar, fixa't amb quina de les dues variants has pronunciat el pronom HO quan va davant del verb començat en consonant. Quina és la variant pròpia del parlar de la teua àrea geogràfica?

Ho vols → [ew], [aw] o [u] vols

ACTIVITAT 6. Expressem objectes abstractes de l'entorn.

Sovint, quan parlem, ens referim a objectes del nostre entorn de manera abstracta, amb les formes *açò*, *això* o *allò*, i usem la construcció HO-transitiva. Per exemple:

- *Ho vols vendre, això?* → **Això** = una bossa amb roba usada
- *Açò ho vols?* → **Açò** = un plat amb un plàtan i unes quantes maduixes.

Ara escriu unes quantes frases en què et referisques a objectes de la teua habitació de manera abstracta. Usa *açò*, *això* o *allò* segons si ho tens més o menys a prop teu.

ACTIVITAT 7. No ho toques massa que explota!

Sou un grup de científics encarregats de desactivar unes restes armamentístiques de la Guerra Civil que han aparegut a la Serra de Mariola. Perquè no us exploten heu de seguir els passos següents.

Prepareu l'activitat. Formeu grups de quatre o cinc companys. Tot seguit, busqueu dos recipients. En un hi poseu els verbs amb les accions que haureu de fer. En l'altre hi poseu paperets amb els vostres noms.

Verbs per a un recipient:

DONAR
PASSAR
DUR
LLIURAR
ANAR
PORTAR
DESCANSAR

ARREPLEGAR
AGAFAR
LLANÇAR
REGALAR
OFERIR
ENTREGAR
PLOURE

BOTAR
ENVIAR
CARREGAR
EIXIR
ARRIBAR
NÀIXER
FALTAR

Comença el joc:

1. En grups de cinc o sis, el primer agafa un paper del recipient amb verbs i un paper de noms, que és a qui haurà de passar les restes armamentístiques.
2. Digues la frase usant la construcció HO-transitiva. Per exemple si t'ha tocat el verb *passar* has de dir: *Ho passe a Marc*.
3. Sempre usarem la construcció HO-transitiva perquè no sabem ben bé què són aquestes restes armamentístiques i ens hi referirem de manera abstracta.
4. Si la frase és correcta, t'has salvat que no t'exploten les restes i ara li toca al teu company.
5. Compte! Hi ha verbs que no podeu utilitzar! Si el verb que heu agafat no es pot utilitzar, l'heu de deixar i agafar-ne un altre. Si t'equivoques, l'artefacte esclatarà i serà eliminat. Per exemple, si et toca el verb *morir* i l'utilitzes estaràs eliminat perquè no podem dir *Ho mor a Marc*.

ACTIVITAT 8. Genèric HO, concret EL.

A continuació hi ha quatre converses. Llegiu-les i, a partir de la informació disponible, intenteu esbrinar què deu haver passat. Justifiqueu amb les vostres paraules per què unes converses són diferents de les altres.

<p>Conversa 1</p> <p>L'has sentit?</p> <p>Sí, l'he sentit ben bé.</p> <p>Doncs vine ja.</p>	<p>Conversa 2</p> <p>Ho has sentit?</p> <p>Sí, ho he sentit ben bé.</p> <p>Doncs vine ja.</p>
<p>Conversa 3</p> <p>L'has vist?</p> <p>Sí, l'he vist ben bé.</p> <p>Doncs vine ja.</p>	<p>Conversa 4</p> <p>Ho has vist?</p> <p>Sí, ho he vist ben bé.</p> <p>Doncs vine ja.</p>

ACTIVITAT 9. *Ho tinc tot.*

De vegades, la construcció HO-transitiva incorpora la forma *tot*. Així doncs, perquè la construcció s'utilitze de forma correcta, si hi afegim *tot* no podem eliminar-ne el pronom *ho*. Per tant, usarem la forma "HO + Verb + TOT".

Fixa't en l'exemple següent:

Lluís: I vosaltres què? També heu quedat malparats pel temporal?

Aitana: Sí, veurem com ho arreglem. Ara a casa estan arreglant les finestres.

Lluís: Ho deus tenir tot un desastre.

Si Lluís haguera dit «Deus tenir tot un desastre», no hauria utilitzat bé la construcció. Ara escriu la resposta d'Aitana, usant també aquesta variant de la construcció "HO + Verb + TOT".

ACTIVITAT 10. Més sobre *tot*.

En l'activitat 8 apareix la construcció que estem treballant. Reescriu els diàlegs que la utilitzen i afeg la paraula *tot*.

ACTIVITAT 11. Jo mai mai...

Abans de començar aquesta activitat cal mirar l'ús de la construcció FER-HO (a l'apartat de teoria sobre les formes fixades).

En acabar l'activitat el professor pot preguntar "Alguna d'aquestes situacions us han recordat alguna anècdota que vulgueu explicar a classe?". Això permetrà practicar la llengua oral lliurement. Si el professor està atent podrà observar si algú usa la construcció HO-transitiva, correctament o no. Això ho podrà aprofitar per a repassar.

Davant tens situacions que potser has fet alguna vegada. Vegem si la resta de companys ho han fet mai, o no. Segueix les instruccions següents:

1. Tria una situació amb l'oració «Jo mai mai he...». Per exemple: *Jo mai mai he pujat en bicicleta.*
2. En acabant, marca l'opció amb una X si ho has fet o deixa-la en blanc si no ho has fet mai.
3. Tot seguit, pregunta a un company si ho ha fet mai, per a la qual cosa utilitzarà la forma següent: «I tu, [nom del company], *ho has fet mai?*»
4. Aquesta persona haurà de respondre amb la construcció FER-HO i, tot seguit, tornarà a començar amb un altre «Jo mai mai he...».

Jugar a bàsquet	Nadar en un llac	Cuinar una paella	Escriure un diari
-----------------	------------------	-------------------	-------------------

Menjar caragols	Pujar en avió	Dir 'de res' en comptes de 'gràcies'	Pintar un quadre
Tocar un instrument	Fingir que estaves dormint	Cantar en un karaoke	Saludar a algú per error
Posar sal en lloc de sucre	Agafar un bus que no tocava	Aprendre un idioma estranger	Esquiar
Plantar un arbre	Felicitar algú un dia diferent del seu aniversari	Anar a un parc d'atraccions	Entrar a l'aula incorrecta

ACTIVITAT 12. Busquem la construcció en cançons.

Escolta una de les cançons següents i busca un exemple de la construcció HO-transitiva. Tot seguit, escriu una frase explicant a què fa referència la construcció i per què la utilitzen.

- *No és tant això*, dels Vienna.
- *Marjal*, de Tardor.
- *Negar a València*, de Tardor.
- *L'Adela i el marge*, de Manel.
- *Els guapos són els rars*, de Manel.
- *Conte d'estiu*, de Socunbohemo.

ACTIVITAT 13. Escrivim un microconte.

Escriu un microconte a partir de la frase amb la construcció HO-transitiva que has trobat a la cançó que has triat en l'activitat anterior. A més, afegim almenys una altra oració en què aparega la construcció. El text ha de tenir entre 100 i 150 paraules.

Un **microconte** és un text breu que narra una història incompleta, amb un final obert i que sovint fa la sensació que alguna cosa ha passat abans del text i, a més, que alguna cosa passarà en acabar.

D) ACTIVITATS FINALS D'AVALUACIÓ I REFLEXIÓ

ACTIVITAT 14. Avaluació entre iguals.

Intercanvia el microconte que has escrit amb el d'un company. Redacta un petit informe en què:

- identifiques les dues frases amb la construcció HO-transitiva;
- expliques a què fan referència cadascuna;
- digues per què utilitza la construcció HO-transitiva;
- avalues si ha estat ben utilitzada.

En acabant, llig l'informe que han fet del teu microconte i valora si hi estàs d'acord.

ACTIVITAT 15. Avaluació oral entre iguals.

Seleccioneu uns quants microcontes que hagen usat correctament la construcció HO-transitiva i llegiu-los en veu alta. Ara heu d'escoltar atentament les lectures i avaluar si els vostres companys han pronunciat correctament el pronom *ho*. Pots usar aquest suport:

Frase del microconte	Pronúncia del locutor	És correcta?	Si no és correcta, quina seria la pronúncia adequada?

Rúbrica d'autoavaluació

Autoavaluació.

Ara que ja hem treballat la construcció HO-transitiva marca quin grau creus que has assolit pel que fa a la identificació, comprensió, creació i ús de la construcció.

	EXPERT 2,5	AVANÇAT 2	APRENENT 1,5	NOVELL 1
IDENTIFICACIÓ 20% Identifique la construcció per a expressar situacions i objectes genèrics.	Identifique la construcció <i>HO-transitiva</i> per a expressar una situació o un objecte genèric.	Identifique la construcció <i>HO-transitiva</i> però no sé distingir bé els dos significats: una situació genèrica o un objecte abstracte.	Conec la construcció <i>HO-transitiva</i> , però no acabe d'identificar-la correctament.	No acabe de distingir la construcció <i>HO-transitiva</i> .
COMPREENSIÓ 20% Comprens la construcció i els elements que la conformen.	Entenc que la construcció <i>HO-transitiva</i> sempre està formada pel pronom i un verb d'acció o	Entenc com funciona la construcció <i>HO-transitiva</i> , però tinc algun problema per a comprendre amb	No acabe d'entendre com funciona la construcció <i>HO-transitiva</i> ni en quina posició es col·loca el	No conec el mecanisme de la construcció <i>HO-transitiva</i> .

	cognitiu. El pronom <i>ho</i> té diverses formes i pronúncies segons el context.	quins verbs s'utilitza.	pronom respecte el verb o la pronúncia.	
CREACIÓ 30% Sé crear textos i contextos amb la construcció.	Soc capaç de crear exemples amb la construcció <i>HO-transitiva</i> amb la forma i significats que corresponen en activitats dirigides.	Solc crear exemples amb la construcció <i>HO-transitiva</i> amb la forma i significats que corresponen en activitats dirigides, però de vegades no entenc el mecanisme.	En les activitats que es proposen a classe faig servir la construcció <i>HO-transitiva</i> però no tinc la seguretat de fer el que se'm demana correctament.	En les activitats de classe no sé com crear textos fent servir la construcció <i>HO-transitiva</i> .
ÚS 30% Use la construcció de forma normal i habitual en textos orals i escrits.	Utilitze la construcció <i>HO-transitiva</i> sempre que cal quan parle i quan escric.	Soc capaç d'usar la construcció <i>HO-transitiva</i> en textos orals i escrits, però esporàdicament encara la confonc amb la construcció <i>EL-transitiva</i> .	Rarament soc capaç d'usar la construcció <i>HO-transitiva</i> en textos orals i escrits de forma inconscient i sovint la confonc amb la construcció <i>EL-transitiva</i> .	Encara no utilitze mai la construcció <i>HO-transitiva</i> de forma natural en textos orals i escrits.

Control de la freqüència

Estimació d'ocurrències de la construcció *HO-transitiva* en activitats d'aquesta SD. En moltes activitats es fa difícil de saber i dependrà de l'aplicació del docent. Si es pot, el docent pot incorporar a l'informe si ha allargat més o menys algunes de les activitats més lliures. A banda, caldria sumar-hi els usos planificats de la construcció, com s'indica en la secció següent.

1. 2
 2. 1
 3. 5
 4. 11
 5. 11
 6. 6
 7. 10
 8. 4
 9. 3
 10. 4
 11. 10
 12. 1
 13. 2
 14. 2
 15. 6
- TOTAL: 78

4. Estratègies per a reforçar la freqüència i buscar la recència

Freqüència

Hem de buscar estratègies per a immersir els estudiants en l'exposició freqüent a la construcció. Per a fer-ho podem programar l'ús de la construcció en activitats prèvies a la SD i posteriors, quan es treballen altres temes. El professor ha d'anotar frases concretes en el seu discurs per assegurar que l'ús de la construcció serà freqüent. Si el grup de classe usa alguna xarxa social es poden publicar diverses oracions amb la construcció HO-transitiva quan es parle d'altres temes.

Recència

La recència (*priming*) es dona quan un parlant utilitza o processa preferentment una estructura sintàctica donada (o d'altre tipus) després de ser exposat immediatament a la mateixa estructura. Aquest fenomen es produeix en qualsevol de les dues habilitats lingüístiques productores (oral o escrita).

Per tant, el professor hauria de buscar alguns entorns en què es pot usar la construcció i fer preguntes als estudiants o introduir-la en converses orals o escrites en què l'estudiant també haja d'usar la construcció.

Usos freqüents planificats de la construcció i recència

Frases dites a classe **abans** de la SD que demanen (o no) una resposta a l'alumne usant la construcció (anoteu-les ací):

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

Frases dites a classe **després** de la SD que demanen (o no) una resposta a l'alumne usant la construcció (anoteu-les ací):

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

Frases escrites al fòrum (Classroom o similar) amb l'ús de la construcció HO-transitiva (anoteu-les ací):

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

Frases escrites al fòrum Classroom o similar) que demanen una resposta als alumnes amb l'ús de la construcció HO-transitiva (anoteu-les ací):

- ...
- ...
- ...
- ...
- ...

5. Proves finals

Prova final 1. Qüestionari gramatical (annex 4)

Prova final 2. Escriptura semidirigida (annex 5)

Prova final 3. Conversa semidirigida (annex 6)

6. Informe del professor després d'impartir aquesta intervenció didàctica

Cronograma seguit efectivament (no la planificació inicial prevista)

Nombre de sessions:

Indica breument què has fet en cada sessió:

- Sessió 1
- Sessió 2
- ...

Observacions:

7. Referència bibliogràfica bàsica

Aquesta proposta didàctica es basa en el treball següent:

Carlos Martínez Asensi (2021): "Proposta d'ensenyament i aprenentatge de la construcció ho-transitiva catalana: una seqüència didàctica basada en la gramàtica de construccions". Universitat de València. Direcció: Andreu Sentí. <https://roderic.uv.es/handle/10550/80350>

Altres referències bibliogràfiques:

Casas-Deseures, M. i Comajoan-Colomé, L. (2017): "Noves perspectives per a l'ensenyament-aprenentatge de la gramàtica: cap a una gramàtica pedagògica", *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 63, 165. <https://doi.org/10.7203/caplletra.63.10395>

Ellis, N. C. (2013), "Construction Grammar and Second language acquisition", dins T. Hoffmann & G. Trousdale, *The Oxford Handbook of Construction Grammar*. Oxford: Oxford University Press, 365-378.

Goldberg, A. E. (2006): *Constructions at work: the nature of generalization in language*. Nova York: Oxford University Press.

Institut d'Estudis Catalans (2016): *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: IEC.